

219. Tiende Groot Nederlands Dictee van het Davidsfonds

(auteur: Aurel Sercu)

Nationale finale voor de volwassenen (liefhebbers en specialisten)

(Invuldictee. De *gecursiveerde* woorden moesten door de liefhebbers worden geschreven, de **vet gedrukte** door de specialisten. Woorden die én *gecursiveerd* én **vet gedrukt** zijn, moesten door beide categorieën worden geschreven.)

Het groot Nederlands vernederdictee

Daar zitten ze weer na een **annale** pauze voor het jaarlijkse spellingrendez-vousje, voor het ietwat **gehypete corvee**: de ouwe getrouwe *caleidoscopische clientèle*, de *dicteechic* der Lage Landen bij de zee. Ze zullen wel met het nodige **dedain** voor het *semianalfabetische* canaille prat gaan op hun **metier** en *snobistisch* brallen op hun orthografische pseudo-eruditie. Alweer zijn ze bezweken voor de **sirenenzang** en alweer hopen sommige **anonymi** op te stijgen naar het nirwana van de spellinggoden.

Er zijn de *80+’ers*, met hun *hypertensie*, *gewrichtsslijtage* en van **reumatoïde** aandoeningen kromtrekkende vingers. Er zijn de gepensioneerde schoolfrikken, hun gezichten stijf van de *ascese*, want ze hebben de laatste weken *maniakaal gefocust* op groene en andere boekjes en alle vleselijke geneugtes straal genegeerd. Of hebben ze wat **zenboeddhistisch** zitten mediteren? Of als **oudtestamentische stylieten** op hun *pijlers verweesd*, chagrijnig en boordevol egotripperij zitten mijmeren over het boventijdruimtelijke of metafysische karakter van de **tussen-n’s**?

Met sadomasochistisch plezier banen deze *malloten* zich trillend als een *espenblad* een weg door **misanthropisch** aandoende **labyrintische** constructies heen. Hoog tijd om die als een **plejade** vedetten paraderende *spellingcoryfeeën diets* te maken dat ze, als ze dan al iets met sterren gemeen mochten hebben, het hoogstens met de **Perseïden** is. Met vallende dus.

Dat dit er wel mee **door kan** als verwelkomende inleiding? Prima! Want hiermee is meteen de gewenste toon gezet. Zin om op te sodemieteren? **Meldt** u zich alstublieft **haastje-repje** aan bij de *suppoost*. Niemand legt u een strobreed in de weg als u er als een **pusillanieme bloodaard** tussenuit knijpt. **Vlied** en kies zonder *weifelen* het *hazenpad*! We kunnen u missen als **striae** (*zwangerschapsstriemen* dus) op de buik van een *pin-up* in een blotemeidenblad.

O ja, er zijn ook nog de amateurs, voor wie deel uitmaken van de **spellingintelligentsia** net iets te hoog gemikt is. Grotendeels van de vrouwelijke *seks* zijn ze dus *koketterend* als **auerhoenders** dit oord binnengedarteld, als **ingénue** bosnimfen of **dryaden**, in een denkbeeldig foreest van *egelantieren*, baobabs, *drakenbloedbomen* en **sint-jansbroodbomen**, er zich niet van bewust dat ze door de samensteller – een heuse **nimrod** – als losgelaten kweekfazanten bejaagd zullen worden. En evenmin dat er niet alleen addertjes onder het bosgras zitten, maar dat hier en daar een heuse **boa constrictor** of **koningslang** op *vinkenslag* ligt.

Rijzen uw haren bij dit alles **te berge**? Voelt u zich als een **jehova** die op een zondagvoormiddag vertwijfeld aan **dovemans deur** klopt? Waarom we zo heftig tekeergaan? Omdat de trend toch al enige tijd geleden gezet is: met verneder- en uitlach-tv. En we gaan zeker niet **a-priorisch** te werk, want we weten waarover we het hebben!

Piekenpaultje Jambers' emo-tv *plaveide* destijds de weg. **Taboeïseren** werd daarmee voltooid verleden tijd. Later geeft Grote Broer ons de kans in een orwelliaans kader voyeuristisch en in vogelperspectief neer te kijken op een vrouwelijke *derrière* die uitgebreid *gedoucht* wordt, en ons te vergapen aan andere *buitenissige* **bizzarerieën** met **showbizzallures** in Vlaanderens *rariteitenkabinet*.

Vervolgens ziet een ex-Parijs-Roubaixwinnaar, in een tweede leven een Ardense **bohémien**, in een laatavondlijke bar het nakende **Litouwse** faillissementsfantoom in de ogen tijdens een emotioneel *tête-à-tête* met vrouwlief.

Spring-in-'t-velde Sam, de ideale schoonzoon van een ex-Bayerndoelman, de niet zo jeune premier in een celebritysoap, wordt kokhalzend geconfronteerd met de walmende **fecaliën** van zijn **dobermannpincher** of zoiets.

Seksferomonen spuiende **sybaritische** strandnimfen tempteren eilanders dat het een lieve lust is. *Robbedoezend* stellen ze de soms sowieso al *los-vaste* relatie van deze *laatsten* duchtig op de lakmoesproef.

Een omgeturnde proleet of een **puissant rijke** *patjepeeër* (iets minder rijk dan **Croesus** weliswaar) wordt in zijn chateau vrolijk *gecourtiseerd* door oogverblindende deernen. Vrij gezellig!

We zien hoe een botergeile kikker zich blindstaart op een date en ermee naar de **Caraïben** trekt, om na de terugreis *geaffronteerd* voor Piet Snot te staan.

Astrante, intolerante, **foudroyante** en scherpgekante *debattanten* met recht van antwoord, die mekaar het liefst *vraatzuchtig* naar de strot vliegen, worden gelukkig met een soms raadselachtig **delfisch** verdicht op hun nummer gezet door drie orakelende wijzen. (Nee, niet die van het **driekoningenfeest**.)

Of we kijken *geëntertaind* toe hoe zwaarvoetige laagvliegers met politieel **sirenegeloei**, zwaailichten en *videoapparatuur* op een zijspoor gerangeerd worden, er vervolgens door de *smerissen* (zeker geen **vidioten**!) **gekapitteld** worden en er met rode konen smoezen staan uit te kramen die op onze lachspieren en op hun **sfincter** of sluitspier werken.

Even een boom opzetten over de babyboomrage? Op de eerste rij in gezelschap van een wit trekkende zwijmelende vader over de schouder van de **gynaecoloog** of **anesthesioloog** met de *inzoomende* camera mogen meegenieten tussen de knieën van een **accoucherende**, rood aanlopende, tegen de bovenmenselijkheid aan hijgende en zich het *apelazarus* persende nieuwe mama... Wat kan een mens zich nog meer wensen? Stuit- en kruinliggingen, keizersnedes, **placentaire** boomplantacties: het gaat erin als gesneden moederkoek. En wanneer krijgen we de eerste **live-uitzending** van het **faseverloop** van een **post-partumdepressie**?

We kunnen ons ook *vermeien* in de geëtaleerde **misère** van aan lagerwal geraakte OCMW-stakkerds. Maar kom, als het leven zoals het is, is zoals het al dan niet gemonteerd getoond is, dan is dat dus het leven.

Een vernederdictee dus. Met immense mogelijkheden. Waarom niet de finalisten als in een bekersisteem rechtstreeks tegen elkaar uitspelen? In *duootjes* komen ze eerst tegen elkaar uit. Onder luid boegeroep aan het adres van de verliezers treden de winnaars dan onderling in de arena, zich voortbewegend als **gedesequibreerde** staartloze **manxkatten** met *evenwichtsstoornissen* op een slappe waslijn. Maar allen hopen ze met de behendigheid van een **balletje-balletjespeler** het *dicteeaureooltje* op te zetten.

En dan een hoger toerental. Op naar het finale **armageddon**. De resterenden bestoken elkaar met materiaal uit hun eigen *ellenlange* lijsten. De ene quasionoplosbare **crux** volgt het andere hypercomplexe struikelblok op. Vooral ziekten vliegen hun om de oren. En niet alleen neusrot, perenpokziekte en *hollanditis*, maar ook **hemorroïdale** koorts en de ziekte van **Basedow**. Een van hen voelt zich pas helemaal in zijn sas als hij met zijn favoriete syndromen kan uitpakken: zijn **KZ-syndroom**, korsakovsyndroom, sickbuildingsyndroom, **legenestsyndroom** en pickwick- of **apneusyndroom**. Allemaal kwalen die niet met een simpel **acetylsalicylzuurtabletje** of *aspirientje* te verhelpen zijn! En nu maar hopen dat hun **nikkel-cadmiumbatterij** het begeeft en ze weldra compleet *gestrest* in hun spellingblootje staan, ontheemd als een **bedoeïenenfamilie** in een **stacaravan**.

En zo komen we via **kwart-** en halve finales tot de titanenstrijd. Wie het *loodje* legt, gaat druipstaartend, uitgekafferd en met het schaamrood op de wangen *gegeneerd* af als een **coulissefiguur**. Ach, zo modern is het ook niet: *veertiende-eeuwse geselmonniken* kregen ook al forse adrenalinestoten wanneer ze zichzelf en plein public en ten *aanschouwen* van de goegemeente in middeleeuwse boetprocessies tot *bloedens* toe **kastijdden** en **flagelleerden**.

Jan Publiek doet vrolijk mee en reageert *revanchistisch* zijn frustraties af. En wanneer een van de coryfeeën een zware spellingsteek laat vallen, zwelt het gejouw aan als een **taifoen** in de *Zuid-Chinese Zee*.

"Mislukte **1 aprilgrap!**" "Van **seborroe** stijf staande vetkuif!" Allitererende en **assonerende** invectieven genieten echter onze voorkeur. "Lingüistische *lilliputter!* *Fascistoïde* flapdrol! **Polypeuze pokkenlijer!** *Carnavaleske kapsoneslijer!* Wufte womanizer! **Kloothannesende** klojo! *Cartooneske kartaizer!* *Dilettanterige* didgeridoo! Biseksueel **bisamzwijn!** **Württembergse** windhapper! **Qat** kauwende Qatarees!" (Niet de miauwende viervoeter welteverstaan!)

Nog meer van al dat moois? "*Capricieuze kapucijneraap!* Belatafelde **beëlzebub!** Oranjegroene orang-oetan! *Geraffineerde* laaglandgorilla uit **equatoriaal Afrika!**" (U ziet het: met die laatste vier gaan we duidelijk op de **simiëske** apentoer.)

Houdt u zich echt *Oost-Indisch* doof voor dit gehoon? Niet leuk natuurlijk om op die wijze **te gronde** te gaan, afgeblaft als de oelewapper van een knecht in een **commedia dell'arte**. Nee, dit is allesbehalve een **win-winsituatie**.

Tijd nu voor de crème de la crème om snikkend te *jeremiëren* over hun ongelukkige jeugd, *tiranniserende wreedaards* van vaders en met **antialcoholpillen** *geïmplanteerde* moeders. Het hangt er natuurlijk maar **van af** of ze er willen **voor uitkomen** dat hun dicteeobsessie aan de basis ligt van een **pre-embryonale manisch-depressieve** psychose dan wel een sublimatie is van een calimerocomplex.

Eigenlijk zou wie afgaat een taart in zijn gezicht *gekeild* moeten krijgen. Niet zomaar een piepschuimlicht biscuitje, of een **marasquin-**, *mokka-* of **nogataartje**, maar een heuse voluptueus openspattende *smeuïge rijstebrijtaart*. Maar zo iets staan we niet toe. Dat ze

onder het **Caudijnse** juk door moeten gaan is hun zwaarste fysieke straf. Ooit **dithyrambisch** toegejuicht moeten ze nu door een snerende menigte spitsroeden lopen naar de uitgang van het Vlaams Parlement.

Ach, onze fantasie speelt ons weer parten. En zo'n **grandguignoleske** bedoening blijft natuurlijk toekomstmuziek. Een ideetje voor volgend jaar misschien?

Bijkomende proef (voor het scheiden van eventueel ex aequo gerangschikte deelnemers)

De 6 *gecursiveerde* woorden waren in de opgave verkeerd gespeld.

1. Dat spaansevliegself, die zelf gemaakt van Spaanse vliegen, als afrodisiacum erg efficiënt zou zijn, is een *idee-fixe* van hem.

2. Hij kon er maar niet op komen waarom die eindeloze en nutteloze arbeid genaamd is naar Sisyphus. Dat die Korinthische koning in het schimmenrijk een zwaar rotsblok tegen een steile berg opwentelde, kon hij zich echt niet meer rappelleren.

3. De stinkend rijke Russischtalige Sevilliaanse weduwe trouwde met een Castiliaanse casanova. Ze zouden drie weken lang de bruidssuite van hun chique hotel op dat Nederlands-Antilliaanse eiland niet uit komen.

4. De samensteller *inktte* zijn pen in vitriool en zijn caustische spot spatte als azijnzuuranhydride uiteen over de deelnemers. Ze vermaledijden hem en hun ressentiment discrediteerde hem achteraf heel zwaar. Misschien trakteren ze hem ooit op een letale dosis strychnine.

5. Op de duur wist de quizmaster zelf niet meer dat de *antarctische* cirkel de zuidpoolcirkel is, dat Gaelisch niet in Wales maar in Schotland gesproken wordt, dat de markka ooit de Finse munteenheid was en dat de quetzal niet alleen de Guatemalaanse munteenheid is maar ook een Zuid- en Midden-Amerikaanse vogel.

6. De deelnemers zijn ternauwernood ontsnapt aan scheldwoorden als sjacherjood en pindachinees, aan het chinasyndroom en het burn-outsyndroom, en aan ziektes als rickettsiose, beriberi, *auto-immuunziekte* en *sint-itusdans*.

7. Word je altijd zo toegesnauwd door dat in- en ingemeen takkewijf? Hoe kun je daar zo *relaxed* bij blijven? Van mij krijgt die harpij nul op het rekest!